

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Oddělení ruského jazyka a literatury

Bakalářská práce
Průvodce po jihočeských zámcích a hradech

Autorka: Blanka Huňáčková

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Zdeňka Matyušová, Ph.D.

Obor: Ruský a německý jazyk pro hospodářskou sféru, 4. ročník

Rok: 2009

Oddělení ruského jazyka a literatury
Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice

Průvodce po jihočeských zámcích a hradech

Bakalářská práce je informativním průvodcem po jihočeských hradech a zámcích.

Pozornost je soustředěna především na informace o historii a architektonickém vývoji jednotlivých zámků, jejich majitelích a zámeckých interiérech.

Součástí práce jsou fotografie hradů a zámků.

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Zdeňka Matyušová, Ph.D.

Section of Russian language and literature
Pedagogical Fakulty, University of Southern Bohemia, České Budějovice

Guide to chateaux and castles in Southern Bohemia

The bachelor thesis is an informational guide to chateaux and castles in Southern Bohemia.

The attention is concentrated on information about history, architectural development of chateaux, their owners and interiors.

The part of the work are photos of castles and chateaux.

Work leader: doc. PeadDr. Zdeňka Matyušová, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Průvodce po jihočeských zámcích a hradech* vypracovala samostatně a použila pouze pramenů a odborné literatury, které uvádím v přiložené bibliografii.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě, elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

České Budějovice 7. 4. 2009

.....
podpis diplomantky

Poděkování

Děkuji paní doc. PeadDr. Zdeňce Matyušové, Ph.D. za její odborné vedení, konzultace a pomoc při zpracování mé bakalářské práce.

OBSAH

1.	Úvod	7
2.	Červená Lhota	8
3.	Zvíkov	16
4.	Borotín	22
5.	Kašperk	24
6.	Jindřichův Hradec	29
7.	Závěr	35
8.	Резюме	36
9.	Bibliografie	37
10.	Dokumentární přílohy	

Úvod

Česká republika patří mezi země s velkým množstvím architektonických památek, které lákají nejen tuzemské, ale i zahraniční turisty. Mezi takovéto památky patří především hrady a zámky. A protože se říká, že nejkrásnější zámky jsou v jižních Čechách, rozhodla jsem se právě jim věnovat mou bakalářskou práci.

Cílem mé bakalářské práce je zpracování informativního průvodce po zámcích a hradech v jižních Čechách.

Vzhledem k velkému množství šlechtických sídel v jižní části České republiky, není možné zmínit všechna. Proto je v mé bakalářské práci popsáno pouze pět z nich.

Práce je zaměřena především na historii, turistickou atraktivitu zámků a hradů, ale podává i informace o otevíracích dobách, vstupném a jiných turistických zajímavostech, které se nacházejí v okolí objektů.

Červená Lhota

"Pohádkový zámek na jezeře"

Poloha : 30,5 km od města Tábor, 24,1 km od Jindřichova Hradce

Majitel : ČR

Délka prohlídky : 50 minut

Otevírací doba :

Duben	soboty a neděle	9:30 - 17:00
Květen	denně kromě pondělí	9:30 - 17:00
Červen	denně kromě pondělí	9:30 – 18:00
Červenec	denně kromě pondělí	9:30 – 18:00
Srpen	denně kromě pondělí	9:30 – 18:00
Září	denně kromě pondělí	9:30 - 17:00
Říjen	soboty a neděle	9:30 - 17:00

Kontakt :

Kastelán : PhDr. Tomáš Horyna

Adresa : Červená Lhota 1

Kardašova Řečice, 378 21

okres Jindřichův Hradec

Telefon : +420 384 384 228

Fax : 384 384 228

E-mail : cervenalhota@budejovice.npu.cz

Web : www.zamek-cervenalhota.eu

Historie

Státní zámek Červená Lhota je v písemných pramenech poprvé zmiňován v roce 1388, kdy v místech současného zámku stávala gotická tvrz. Koncem 14. století a v době husitských bouří byla tvrz majetkem Zásmuků z Vlčetína. Zásmukové z Vlčetína byli katolíci ve službách Rožmberků, proto byla Lhota častým terčem tábořských útoků.

V roce 1530 tvrz získali rytíři Kábové z Rybňan. Nejvýznamnějším z nich byl Jan Kába, který se rozhodl gotickou tvrz přestavět v pohodlný renesanční zámeček. Renesanční přestavba probíhala v letech 1542 – 1555. Řídil ji italský architekt Giovanni da Spazio, který byl dobově nazýván Hons Vlach (Honza Ital). Úkolem Honzy Itala bylo sjednotit tři budovy, které tvořily gotickou tvrz, do budovy jedné. To se Spaziovovi podařilo a díky jeho dohledu vznikl renesanční zámeček. Během renesanční přestavby získal zámek současnou rozlohu. Byl tvořen, stejně jako dnes, čtyřmi křídly. Některé původní zdi gotických budov byly zachovány. A protože každá gotická budova byla postavena na jinak vysoké skále nad potokem, byly podlahy místností, v nově vybudovaném zámku, v jiné úrovni, což je na Lhotě možné vidět dodnes.

V době renesanční přestavby byl přehrazen Deštenský potok, díky čemuž vznikl zámecký rybník. Tehdy byl vystavěn i dřevěný padací most, který byl jedinou spojnici zámku s okolím. V době, kdy vlastnili zámek Kábové z Rybňan, byla Lhota nazývána Nová Lhota, Zlatá Lhota nebo také Kábova Lhota.

Pojmenování Červená Lhota se vztahuje až k pozdějšímu datu - k roku 1602. V tomto roce byl zámek přetřen na červeno a díky své barvě získal i název. Tehdy vlastnil zámek Vilém Rúta z Dírné. Ale Rútové na Červené Lhotě příliš dlouho nepobyli, protože jim byla v roce 1620 jako protestantům zabavena. Zámek tehdy připadl královské komoře.

V roce 1621 zámek získal italský důstojník Antonio Bruccio. Bruccio koupil zámek od královské komory za 38 500 zlatých. Tato suma nebyla ale nikdy uhrazena, protože panství mělo Brucciovi sloužit jako náhrada nákladů za vydržování jednoho regimentu Marradasova vojska. Roku 1630 dal Bruccio

strhnout dřevěný padací most a nahradil jej kamenným mostem se třemi oblouky. Bruccio se osvědčil jako velice dobrý správce majetku a panství. V Deštné (3 km od Červené Lhoty ve směru na Tábor) nechal vybudovat lázně, které ve své době předčily i věhlas Karlových Varů. V roce 1639 Bruccio zemřel a protože neměl žádné potomky, připadla Červená Lhota a veškerý Brucciův majetek královské komoře.

Dalším významným vlastníkem Červené Lhoty byl Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka. Vilém Slavata koupil zámek v roce 1641 a pod jeho vedením byl zámek od 50. let 17. století postupně barokizován.

Po Vilému Slavatovi získal zámek jeho vnuk Jan Karel Jáchym. Ale protože Jan Karel Jáchym zemřel jako bezdětný, přešel zámek na jeho neteř Marii Markétu. Marie Markéta byla manželkou Bedřicha Arnošta Windischgrätze a tak celé panství připadlo rodu Windischgrätzů. Windischgrätzové ale upadli do velkých dluhů a byli nuceni zámek roku 1755 prodat.

Téhož roku koupil zámek rakouský šlechtic, svobodný pán František de Paula z Gudenusu. Svobodní pánové z Gudenusu na zámku setrvali do roku 1796. Potom zámek prodali Ignáci Stillfriedovi.

Dalším majitelem zámku po Ignáci Stillfriedovi byl Jakub Veith, který spravoval panství v letech 1820 – 1835.

V roce 1835 získala zámek rodina Schönburg-Hartenstein. Schönburg-Hartenstein byla franská rodina, jejíž původ byl v Porýní a odtud se zřejmě ve 12. století přestěhovala do Saska. Schönburg-Hartensteinové vešli ve styk s Čechami poprvé ve 13. století. Později, za vlády Karla IV., dobrovolně vstoupili v manský poměr k České koruně. Starší větev rodiny vymřela v roce 1620. Zůstala jen větev Waldenburgská, od které se koncem 18. století oddělila linie na Hartensteinu, která má spojitost právě s Červenou Lhotou.

Prvním ze Schönburgů na Červené Lhotě byl Heinrich Eduard Schönburg-Hartenstein, major rakouské armády a C. k. komoří. Heinrich Eduard byl prvním

členem rodiny Schönburgů, který získal inkolát (české státní občanství). Dalším významným členem této rodiny a majitelem zámku byl vnuk Heinricha Eduarda Johannes Maria Alois Otto Heinrich Alexander Schönburg-Hartenstein. Pokud zámek navštívíte, určitě o tomto pánovi uslyšíte. Dozvíte se, že byl iniciátorem poslední přestavby zámku, která probíhala v letech 1902 – 1910. Přestavbu tehdy řídil Humbert Walcher z Moltheimu a díky této přestavbě získal zámek současnou podobu. Johann byl prvním Schönburgem, který žil na zámku trvale. Na jeho přání zavedla firma František Křížík na Lhotu elektrický proud. Bylo to na přelomu let 1917 a 1918. V roce 1937 Johann zemřel. Zemřel sice ve Vídni, ale na své přání byl převezen na Lhotu a tam pohřben do rodinné hrobky.

Vláda rodiny Schönburgů na Červené Lhotě skončila v roce 1945, kdy jí byl zámek na základě Benešových dekretů odebrán. V roce 1946 byla na zámku zřízena dětská ozdravovna, takže zámek musel být vyklizen a veškerý nábytek vystěhován.

V roce 1947 ozdravovna zámek opustila a Lhota byla nabídnuta k prodeji. Zájem o ni projevil tehdejší ministerstvo zemědělství, které si na zámku chtělo vybudovat své rekreační zařízení. Ministerstvu se pravděpodobně líbila krajina jižních Čech a především rybník, který zámek obklopuje. Ale koupě se nakonec neuskutečnila. Velké zásluhy za její neuskutečnění nese tehdejší kastelán zámku pan Antonín Vrkoč. Když totiž v létě 1947 přijel na obhlídku zámku tehdejší ministr zemědělství Ďuriš, přivítalo ho místo hladiny rybníka jen bahnité dno. Kastelán, který rybník schválně vypustil, ministra ubezpečil, že to na Lhotě takhle vypadá každé léto, že ten špatně vybudovaný rybník je věčné zdejší trápení. Ministr odjel, koupě se neuskutečnila a ještě téhož roku byl zámek předán správě kulturní komise a roku 1949 byl poprvé otevřen veřejnosti.

Expozice

Na Červené Lhotě je zatím otevřen pouze jeden prohlídkový okruh (v prvním patře zámku), ale v roce 2009 se plánuje ještě otevření druhého prohlídkového okruhu, který je právě ve fázi příprav. Tento okruh bude ve 2. patře zámku a bude v něm možné nahlédnout do dětských pokojů a pokojů pro chůvy. Druhá

prohlídková trasa by měla trvat 25 – 30 minut a do expozice se budou pravděpodobně pouštět skupinky po deseti návštěvnicích.

Zajímavostí je, že tento okruh buduje pouze kastelán zámku PhDr. Tomáš Horyna se stálými zaměstnanci zámku, kterých je pouze pět. Celková suma vyhotovení druhého okruhu by měla činit 200 000 Kč.

Prohlídka v současnosti otevřeného okruhu trvá 50 minut a návštěvníci vstoupí nebo jen nahlédnou do 16 místností. Během jejich cesty zámkem je bude doprovázet rodina Schönburg-Hartenstein, které je celá expozice zámku věnována. Tato expozice byla tvořena od roku 2003 a v dnešní době je téměř dokončena. Během prohlídky zámku je možné spatřit velice cenná díla, například dětský dvojportrét Zachariáše a Jáchyma z Hradce (1529), portrét Albrechta V. (1555, Hans Müllich) nebo drobné zátiší s květinami, knihou a brýlemi, které je dílem německého malíře Georga Flegela (přelom 16. a 17. století).

Kromě toho také uslyšíte o Karlu Dittersovi z Dittersdorfu a Bedřichu Kamarýtovi, což byli dva významní hosté, kteří na zámku nějakou dobu pobývali. První z nich, Karel Ditters von Dittersdorf, byl významný hudební skladatel 2. poloviny 18. století. Na zámku pobýval v letech 1794 – 1800 jako host barona Ignáce Stillfrieda. Podle historiků byl Karel Ditters von Dittersdorf ve své době slavnější než sám Mozart. Přesto mnoho návštěvníků Lhoty nemá o existenci Karla Ditterse ani ponětí.

Druhou osobností na Červené Lhotě je Bedřich Kamarýt, přítel rodiny Schönburg-Hartenstein. Bedřicha Kamarýta si oblíbil již Heinrich Eduard Schönburg v Černovicích a roku 1865 jej jmenoval farářem v Deštné. V Deštné pracoval Kamarýt 46 let až do roku 1911, kdy zemřel. Kamarýt působil na zámku během života tří majitelů - již zmiňovaného Heinricha Eduarda, jeho syna Josefa Alexandra a Johanna.

Bedřich Kamarýt byl mimo jiné malířem, vlastencem, historikem, spisovatelem a také krajovým buditelem. Z Kamarýtových děl se k Červené Lhotě vztahují 2 povídky - „Památný kříž v Červené Lhotě“ a „Kábové z Rybňan“.

O víkendech během letních prázdnin je zpřístupněno i zámecké sklepení. Turisté se podívají celkem do 3 sklepů a seznámí se se stavebním vývojem zámku. Prohlídka sklepení trvá 15 až 20 minut. Prohlídka zámeckých sklepů je takto krátká, protože zámek není podsklepen celý. Snad nejvíce zaujme turisty v zámeckém sklepení povídání o pokladu, který v něm byl nalezen. Bylo to v 80. letech 20. století. Poklad má spíše historickou a dokumentární hodnotu. Za nejcennější předmět byly považovány kapesní zlaté hodinky z 18. století. Dnes je poklad uložen v trezoru s výjimkou právě kapesních hodinek, které je možné vidět v expozici na zámku.

Zajímavostí je, že sklepy se nenacházejí pod zemí, ale kousek nad hladinou zámeckého rybníka. Dříve se tudy zámek zásoboval. Sklepení sloužilo k uskladnění potravin (brambor, ovoce, zeleniny a vína).

Okolí zámku

V zámeckém parku stojí kaple Nejsvětější trojice. Byla vystavěna po roce 1557. Po celou svou historii byla kaple katolická, v období Růtů z Dírné chátrala. V roce 1635 ji nechal nákladně upravit Antonio Bruccio. Kaple tehdy získala statut kostelíka pro Červenou Lhotu a Jižnou. O tuto výsadu přišla v roce 1796. V době posledních majitelů zámku, knížecí rodiny Schönburg-Hartenstein, byla kaple několikrát opravena. K původnímu vybavení kaple patřilo torzo sochy sv. Rocha ze 16. století. Torzo je v současnosti k vidění v expozici zámku.

Velkým lákadlem pro turisty je zámecký rybník, který vznikl v 16. století přehrazením Deštenského potoka. Na Lhotě je možné půjčit si lodě a projet se po vlnách jezera. Půlhodina na jezeře vyjde na 80 Kč. Toto turistické lákadlo má v roce 2009 na dva roky zmizet. Rybník bude vypuštěn, protože je nutné vybudovat kanalizaci, která zámku doposud chybí. Je možné že tato stavba sníží i celkovou návštěvnost zámku.

Návštěvnost

Průměrná návštěvnost v sezoně (červenec, srpen) je 1200 až 1500 lidí za den. Průměrná roční návštěvnost Červené Lhoty je cca 90 000. Např. v roce 2007

navštívilo zámek 88 888 turistů. Velice zajímavé je porovnání současné návštěvnosti zámku s návštěvností z roku 1949. V tomto roce, kdy byl zámek poprvé zpřístupněn veřejnosti, jej navštívilo 400 lidí. Takové množství lidí navštíví dnes zámek za 3 až 4 hodiny.

Pověst

Na Červené Lhotě se mezi průvodci tradují celkem tři pověsti. Všechny se týkají červeného zbarvení zámku. V první z nich se vracíme do doby Kábů z Rybňan a Rútů z Dírné. Tato pověst je i popisována v díle Bedřicha Kamarýta – Kábové z Rybňan. Ale teď už samotná pověst: Guntram z rodiny Kábů se oženil s Johankou z rodiny Rútů. A jak už to v manželství bývá, docházelo i v jejich manželství k různým hádkám. Ty se týkaly především náboženství. Johanka byla totiž protestantka a Guntram katolík. Jejich hádky se neustále přiosťovaly. Poslední z nich vyvrcholila tím, že Johanka vzala manželův modlitební krucifix a aby se mu pomstila, chtěla ho vyhodit z okna. Ale když přistoupila s křížem k oknu, strhla se velká bouře. Blesk stíhal blesk a z černých mraků prudce přišlo. Johanku bouře tak vylekala, že vypadla i s krucifixem ven. Její tělo se roztříštilo o kameny v rybníce a její krev potřísnila tehdy ještě sněhově bílé fasády zámku. Hned po tragické události dostali zámeční sloužící za úkol krvavé skvrny zabělit. Ale nedařilo se jim to. Ve dne skvrny zabělili, ale v noci se krvavé fleky objevily znova. Takhle to na Lhotě chodilo několik týdnů. Pak prý někdo přišel s návrhem přetříť celý zámek na červeno. A od té doby je Červená Lhota červená.

Ve skutečnosti souvisí červená barva s barokizací v 16. století. V té době byl zámek skutečně přetřen na červeno, protože si to žádal tehdejší módní diktát.

Zajímavost

Červená Lhota je považována za ráj filmařů. Natáčelo se zde kolem 15 filmů a pohádek. Mezi nejznámější patří Svatby pana Voka, Pan Vok odchází, O kráse a štěstí, Zlatovláška. Poslední z jmenovaných se do povědomí návštěvníku vepsala nejvíce.

Soupis filmů točených na Červené Lhotě :

- ❖ Křížová trojka, režisér Václav Gajer (ČR, 1948)
- ❖ Svatby pana Voka, režisér Karel Steklý (ČR, 1970)
- ❖ Zlatovláska, režisérka Vlasta Janečková (ČR, 1973)
- ❖ Princezna na hrášku, režisér Boris Rytsarev (SSSR, 1976)
- ❖ To byla svatba, strýčku, režisér Zdeněk Podskalský (ČR, 1976)
- ❖ Pan Vok odchází, režisér Karel Steklý (ČR, 1979)
- ❖ Muzika pro dva, režisér Zdeněk Míka (ČR, 1979)
- ❖ Psyché, režisér Gábor Bódy (Maďarsko, 1980)
- ❖ O štěstí a kráse, režisérka Libuše Koutná (ČR, 1986)
- ❖ O zatoulané princezně, režisér Antonín Kachlík (ČR, 1988)

Zvíkov

„Pravou perlou mezi hrady země České na každý způsob jest Zvíkov. Co se jen od přírody a umění žádati může, to vše slučuje v sobě starožitné toto sídlo královské a vzácných rodin panských.“

August Sedláček 1897

Poloha : 20 km severně od města Písku, 400 m n. m.

Majitel : ČR

Délka prohlídky : libovolně dlouhá (bez průvodce)

Otevírací doba :

Duben	soboty a neděle	9:30 - 12:00 a 13:00 – 15:30
Květen	denně kromě pondělí	9:30 - 12:00 a 13:00 – 16:00
Červen	denně kromě pondělí	9:00 – 12:00 a 13:00 – 17:00
Červenec	denně kromě pondělí	9:00 – 17:00
Srpen	denně kromě pondělí	9:00 – 17:00
Září	denně kromě pondělí	9:30 - 12:00 a 13:00 – 16:00
Říjen	soboty a neděle	9:30 - 12:00 a 13:00 – 15:30

Kontakt :

Adresa : Hrad Zvíkov, pošta Písek, 397 01

Telefon : 382 285 676

E-mail : zvikov@budejovice.npu.cz

Web : www.hrad-zvikov.eu

Historie

Státní hrad Zvíkov se nachází na skalnatém ostrohu nad soutokem řek Vltavy a Otavy. Jeho dějiny jsou spojené především s rodem Přemyslovců. První zmínka o hradu pochází z roku 1234, kdy ho vlastnil Přemysl Otakar I. Po Přemyslu Otakarovi I. získal Zvíkov jeho syn Václav I., který na Zvíkově pobýval velmi často. V červenci roku 1247 povstal proti Václavovi I. jeho syn Přemysl Otakar II., který byl záhy poražen. I se svojí družinou byl svým otcem Václavem I. zadržen a poté uvězněn na Zvíkově.

Později se Přemysl Otakar II. stal dalším majitelem Zvíkova. V jeho době působil na hradě purkrabí Hirza. Tehdy započala na zvíkovském hradě výstavba opevnění a královského paláce.

Rod Přemyslovců vymřel v roce 1306 po meči a hrad získal Jindřich z Rožmberka.

Zajímavostí je, že na hradě pobýval i český král a římský císař Karel IV. (1346-1378), který nechal hrad opravit. Než byl dostavěn Karlštejn, byly na Zvíkově umístěny korunovační klenoty. Poté, co byly klenoty přestěhovány na Karlštejn, ztrácel postupně Zvíkov význam předního královského hradu.

V době husitských válek byl Zvíkov v roce 1429 obléhán husitskými vojsky. Táborité hrad nedobili, ale budovy byly přece jen střelbou poškozeny. Proto bylo nutné opravit hradní systém a vybudovat nový obranný parkán. V té době vlastnil Zvíkov Oldřich z Rožmberka.

V roce 1473 získal Zvíkov Bohuslav ze Švamberka. Za vlády Bohuslava a později i jeho syna Jindřicha byla na hradě provedena gotická výmalba Svatební síně a kaple sv. Václava.

Od roku 1617 byl hrad majetkem Petra ze Švamberka. Petr se stal v době českého stavovského povstání jedním ze 30 direktorů. Později byl Friedrichem Falckým jmenován dvorským sudím. Po bitvě na Bílé Hoře se posádka na Zvíkově nevzdala a společně s Tábořem, Třeboní a Plzní vzdorovala. Posádka

zvíkovského hradu se vzdala jako poslední v Čechách v září 1622. Následně byl hrad vyrabován.

Později v 17. století získali Zvíkov Eggenbergové. Tehdy začal Zvíkov pomalu chátrat a sloužil jako hospodářská usedlost.

V roce 1719 přešel Zvíkov do držení Schwarzenbergů. V té době se započalo s nutnými opravami zámku. Teprve v letech 1880 – 1885 došlo, zásluhou Karla Schwarzenberga, k rozsáhlé opravě hradu. Schwarzenbergové vlastnili Zvíkov až do roku 1945, kdy jim byl hrad na základě Benešových dekretů odebrán.

Rekonstrukce Zvíkova pokračovala i v 60. a 70. letech 20. století.

Expozice

Návštěvníci procházejí hradem bez průvodce pouze s textem, který obdrželi u pokladny. Jejich cesta vede po směru šipek. V přízemí je možné nahlédnout do části sklepení, kde se dříve uchovávaly potraviny. Kromě toho mohlo sklepení plnit funkci únikové cesty nebo ochrany před požárem. V přízemních místnostech jsou často k vidění různé výstavy obrazů a keramiky. Ve stálé expozici se nacházejí děla, dělové koule a erby majitelů hradu. Dále mohou návštěvníci na Zvíkově vidět archeologické vykopávky (nádobí, visací zámky ze 14. století, šperky a pracovní náčiní).

V prvním patře jsou zachovány původní místnosti. Je možné projít Královskou síní, kaplí sv. Václava, Korunní síní, Taneční síní, Přípravnou jídel, Rytířským sálem a Erbovní síní. Do všech místností se původně vcházelo z ochozu, nyní se z jedné místnosti prochází do další. Turisté tímto způsobem obejdou celý hrad kolem dokola.

- ❖ Největší místností prvního patra byla Královská síň. Rozkládala se v celém jihovýchodním křídle hradu. Dnes si návštěvníci mohou prohlédnout pouze část obvodových stěn.

- ❖ Kaple sv. Václava byla vybudována ve 13. století za vlády Přemysla Otakara II. V kapli je možné vidět nástěnnou malbu z 15. století.
- ❖ Na Korunní síni, která se nachází v Hlízové věži, je zajímavé, že se právě v ní ukrývaly korunovační klenoty. V Korunní síni je možné spatřit skříňový gotický oltář.
- ❖ Další místností, která přímo sousedí s Hlízovou věží, je Taneční síň. Také bývá nazývána Kurfiřtská. Místnost zdobí fresky z 15. století. Na největší stěně je freska, na které je vyobrazen taneční rej. Na fresce je k vidění 5 tanečních párů při tak zvaném nízkém tanci. O této fresce se historikové domnívali, že jde o vyobrazení svatby některého člena rodiny Švamberků.
- ❖ Vedle Taneční síně se nachází Přípravna. Tato místnost mohla dříve sloužit jako součást Taneční místnosti. Dnes je v Přípravně k vidění kredenc (příborník) z 15. století. Kredenc dříve sloužil k vystavení vzácného nádobí.
- ❖ Rytířský sál - nábytkové vybavení Rytířského sálu má připomínat 15. a 16. století. Z této doby však pocházejí jen truhly, které sloužily buď na uskladnění oblečení nebo potravin.
- ❖ Nejbarevnější místností na hradě je Erbovní síň, která byla obnovena až díky rekonstrukci v 19. století. Na zdech se nacházejí malby ze 17. století a na nich jsou k vidění rytíři a zbrojnoši se štíty šlechtických rodů.

Z prvního patra mohou turisté vystoupit na Hlízovou věž, ze které je nádherný výhled na Orlickou přehradu.

Stavební vývoj Zvíkova

Dominantou Zvíkova je obranná věž (Hláska), jejíž stavba byla zahájena v polovině 13. století. Vchod, který je ve věži k vidění dnes, ve 13. století ještě neexistoval. Tehdy se do Hlásky vcházelo portálem v úrovni prvního patra. Ve

výšce třetího patra je možné vidět kamenné krakorce, na kterých byl dříve umístěný dřevěný ochoz. Ke konci 14. století bylo k Hlásce přistavěno ještě čtvrté patro. Díky přistavění tohoto patra měří dnes Hláska 32 metrů a síla jejích stěn je 280 cm.

Příchozí může na Hlásce vidět vytesaný erb, na kterém je vyobrazena labuť. Jedná se o erb rodiny Švamberků.

Další věží, i když poněkud starší, je věž Hlízová. Hlízová věž je nejstarší částí Zvíkova, byla postavena kolem roku 1230. Věž má čtvercový půdorys a je vysoká 20 metrů. Hlízová věž bývá také někdy nazývána „Černá“ nebo také „Markomanka“. Název „Markomanka“ věž získala podle germánského kmene Markomanů, protože ještě počátkem 20. století se historikové domnívali, že na místech, ve kterých dnes Zvíkov stojí, pobývali již ve 2. století našeho letopočtu Markomané.

Pověst

Zvíkovská pověst se vztahuje k Zvíkovskému raráškovi. Zvíkovský rarášek je prý skřítek, který se na Zvíkově objevuje již od 15. století. Nejčastěji se rarášek vyskytuje v komnatě nad Svatební síní. Tato komnata ve středověku sloužila k ubytování a nocování hostů. Hostům se zde zřejmě příliš dobře nespalo, protože je rarášek neustále vyrušoval ze spaní. Rarášek se prý zjevoval hojně okolo půlnoci, běhal a skákal kolem postelí hostů a vydával podivné zvuky. Nejvíce hosty děsil žlutýma planoucíma očima.

Dosud není přesně určeno, jak rarášek vypadá. Pravděpodobně nosí červenou čepičku.

Podle pověstí rarášek jen hosty strašil, ale nikdy nikomu neublížil. Dokonce prý majiteli Zvíkova přinášel štěstí.

Pověst o Zvíkovském raráškovi byla dokonce sepsána. Zasloužil se o to v roce 1883 dramatik Ladislav Stroupežnický.

Další zvíkovská pověst se vztahuje k věži „Markomance“. Na ní jsou k vidění značky, které zamotaly hlavu mnohému historikovi. Lidé se domnívali, že jde o runové písmo. Proto se často hovořilo o tom, že „Markomanka“ pochází z doby římské. Ve skutečnosti se nejedná o runové písmo, ale o kamenické značky. Každý kameník, který se podílel na stavbě Zvíkova, značkami dokládá množství své vykonané práce. Podle množství práce a tedy značek dostávali pak kameníci odměnu.

Okolí hradu

Jelikož se Zvíkov nachází na skále, je možné se k němu dostat jen dvěma cestami. První z nich vede po souši přes Žďákovský most a druhá po vodě. Vodní cestu představuje doprava parníkem. Jedná se o speciální letní dopravu, která spojuje hrad Zvíkov se zámkem Orlická a Týnem nad Vltavou. U turistů našla vodní přeprava velkou oblibu. Frekvence mezi příjezdy parníků jsou uzpůsobeny prohlídkovým trasám hradu a zámku.

Borotín

„Starý zámek“

Poloha : 15 km severně od Tábora, 4 km od obce Sudoměřice u Tábora

Otevírací doba : celoročně volně přístupný

Majitel : rodina Nádherných

Historie

I když se zřícenina nazývá „starý zámek“, o zámek se nejedná. Je to gotický hrad, který byl postupně přestavěn na zámek. Ve zřícenině, která se dodnes dochovala, můžete najít známky právě gotického hradu. Gotické pozůstatky stavby je možné vidět třeba v podzemí zříceniny.

V historických dokumentech je hrad poprvé zmiňován v roce 1356. Tehdy patřil hrad Borotín Vítkovi z Borotína. Vítek z Borotína pocházel z rodu Vítkovců. Rodině Vítků z Borotína zůstal zámek až do poloviny 16. století. Po Vítkovi vlastnili Borotín jeho synové Heřman a Jan. Oba byli přívrženci husitů a Heřman působil dokonce v dvanáctičlenné zemské vládě.

Heřmanovým nástupcem byl Mikuláš z Landštejna a Borotína. Zpočátku byl také členem táborské strany, ale v roce 1434 přešel k umírněné koalici. Záhy po jeho přestupu došlo k útoku na Borotín. Hrad obléhání odolal.

V roce 1446 prodal Mikuláš z Landštejna a Borotína hrad Janu Malovcovi z Pacova.

V roce 1613 prodala rodina Malovců Borotín Kryštofu Vojkovskému z Milhostic. Po roce 1620 byl hrad Vojkovským konfiskován a prodán. Tehdy ho koupila Polyxena Lobkovická z Pernštejna. Polyxena byla v kraji známá

především jako držitelka jistebnického panství. Borotín patřil Lobkovicům téměř dvě celá století. V roce 1829 hrad získal Jan Nádherný z Prahy. Jan Nádherný byl během svého života povýšen do šlechtického stavu. A tehdy si vybral přídomek „z Borutína“. V polovině 20. století vlastnil Borotín Konstantin svobodný pán Nádherný z Borutína. V roce 1948 rodina Nádherných emigrovala a hrad zůstal ladem. Nádherní získali hrad zpět v restituci, ale jeho stav už nezachránili.

Pověst

K zřícenině Borotína se vztahuje velké množství pověstí. Jedna z nich se týká Borotínské paní. Tato pověst se traduje již od 17. století. Tehdy se prý na Borotíně narodila krásná dívka. Když vyrostla, zamilovala se do jednoho prostého mládence. Jenže její otec měl o jejím budoucím manželovi poněkud jinou představu. Měl se jím stát bohatý šlechtic. Dcera se proti otcovu přání bouřila a svatbu odmítala, ale nakonec byla donucena se za šlechtice provdat. Přesto se stále scházela se svým milým. Jednoho dne ji manžel přistihl a v záchvatu žárlivosti ji probodl dýkou. Bohužel si v té chvíli nestačil všimnout, že je jeho manželka těhotná. Nenarozené dítě bylo nakonec z těla zavražděné matky vyjmuto a kupodivu zachráněno. Zavražděná žena se prý dodnes zjevuje na Borotíně a čeká dokud nezemře poslední potomek pánů z Borotína.

Další velice známou borotínskou legendou je Bílé světlo. Toto světlo se podle pověsti zjevuje vždy, když Borotínu (vesnici nebo zámku) hrozí nějaké neštěstí. Může se jednat o živelnou pohromu nebo i nějakou politickou katastrofu. Nejčastější místo, kde dochází k tomuto jevu, je hrad.

Kašperk

„Strážní hrad“

Poloha : 3 km východně od města Kašperské Hory,
850 m n. m.

Majitel : ČR

Délka prohlídky : 45 minut

Otevírací doba :

Duben	soboty a neděle	10:00 – 17:00
Květen	denně kromě pondělí	10:00 – 17:00
Červen	denně kromě pondělí	10:00 – 17:00
Červenec	denně kromě pondělí	9:30 – 18:00
Srpen	denně kromě pondělí	9:30 – 18:00
Září	denně kromě pondělí	10:00 – 17:00
Říjen	soboty a neděle	10:00 – 16:30

Hrad Kašperk je mimo jiné otevřen pro veřejnost ještě od 28.12 do 1.1. a to denně od 10:00 do 16:30.

Kontakt :

Adresa : Žlíbek 55, 34 192

Kašperské Hory

Telefon : 376 582 324

E-mail : karlsberg@seznam.cz

Historie

Stavba státního hradu Kašperk byla započata v roce 1356. Proběhla na přání císaře Svaté říše římské a českého krále Karla IV. Stavba hradu, kterou tehdy řídil Vít Hedvábný, měla hned dva důvody. Prvním z nich bylo zajištění bezpečného provozu na obchodní Zlaté stezce a dalším důvodem bylo zabezpečení rýžoviště zlata u Rejštejna.

Stavba hradu byla dokončena v roce 1361. Tehdy byl Kašperk tvořen palácem, který svíraly dvě věže.

O Karlu IV. je známo, že velice rád uděloval stavbám, které založil, své jméno a ani Kašperk nebyl výjimkou. Původně byl pojmenován Karlsberg (Karlova hora). Tento název lidé postupně komolili nejprve na Karlšperk až po dnešní Kašperk. Zajímavé je, že Karel IV. název Karlova hora už jednou použil. Bylo to v Toskánsku v roce 1333. V tomto roce nechal Karel IV. postavit pevnost, kterou pojmenoval Montecarlo. Přeloženo z italského do českého jazyka to znamená Karlova hora.

Kašperk byl sice původně postaven jako královský hrad, ale většinou byl v zástavě některého z královských držitelů.

Prvním z nich byl druhý pražský arcibiskup Jan Očko z Vlašimi. V jeho držení Kašperk zůstal v letech 1365 – 1378. Dalším významným správcem hradu byl markrabí Jan z Leuchtenbergu. Zmínit je možné ještě Petra Zmrzlíka ze Svojšína a Orlíka. Zmrzlíkové ze Svojšína byli pro Kašperk velice důležití, protože v době husitských válek spolupracovali s kališnickou šlechtou. To byl také důvod proč Kašperk nebyl nikdy dobýván husity. Petr Zmrzlík prý ještě, v době svého správcování, podnikal z Kašperku nájezdy do katolických Bavor.

V roce 1454 získal Kašperk Zdeněk ze Šternberka. Byl to právě ten Zdeněk ze Šternberka, který usiloval o sesazení českého krále Jiřího z Poděbrad z trůnu. Zformoval proto proti němu odboj. A protože se Zdeněk ze Šternberka domníval, že se Jiří z Poděbrad bude chtít pomstít a zaútočí na Kašperk, nechal

300 metrů východně od Kašperku postavit opevnění. Z tohoto opevnění se dodnes dochovala jenom část, která se nazývá Pustý hrádek.

V roce 1487 získali Kašperk do zástavy Švamberkové. Za Švamberků byla do východní věže vestavěna hradní kaple s barevně vymalovanými omítkami.

V roce 1533 dostal hrad slezský rytíř Jiří z Lokšan, který byl stoupencem krále Ferdinanda I. Habsburského. Proto, když v roce 1547 vypuklo stavovské povstání proti Habsburkům, pozval Jiří z Lokšan na Kašperk Ferdinandovi stoupence. Umožnil tak bezproblémový postup Ferdinandových vojsk z Bavorska na Prahu.

Od 16. století nastaly na Kašperku zlé časy. Význam strážního hradu začal upadat. Hrad dostával velmi málo peněz na svou údržbu. Od 16. století byl hrad pronajímán městu Kašperské Hory. V roce 1616 se rozhodl král Matyáš Kašperk prodat. Koupily ho právě Kašperské Hory. Město za hrad zaplatilo 200 kop. Od té doby hrad ale stále více a více chátral. Až v roce 1861 dala městská rada opravit nejvíce poškozené části hradu.

Další snahy o opravu Kašperka byly uskutečněny po 1. světové válce. Opravy tehdy ale přerušila 2. světová válka a v dalších rekonstrukcích hradu se pokračovalo až v 70. letech 20. století. Dalo by se říci, že rekonstrukce trvala až do 90. let. 20. století. V současné době probíhá zajišťování hradebního zdiva.

Dnešním majitelem a provozovatelem hradu je město Kašperské Hory, které hrad získalo již ve zmiňovaném roce 1616. Od tohoto roku vlastní Kašperské Hory hrad téměř nepřetržitě. Výjimkou byla pouze léta 1949 – 1994. Jméno města je velice blízké názvu hradu, je to proto, že město své pojmenování získalo právě od Kašperku.

V lednu (v noci z 18. na 19. ledna) 2007 se přes Kašperk přehnal orkán Kyrill a poničil střechu východní věže. Byl poničen hlavně krov z konce 30. let 20. století, který nebyl na tak silný nápor větru připraven.

Expozice

Na hradě jsou otevřeny dva okruhy. Jedná se o Západní věž a Východní věž. Na Západní věži si návštěvník může prohlédnout hradní palác a purkrabství. Během prohlídkové trasy je velmi často zmiňován zakladatel hradu – Karel IV. Především se hovoří o jeho mládí, které prožil ve Francii a v Itálii. Turisté mohou vidět třeba hradní model, meče ze 14. století i dobovou módu. Ze Západní věže je jedinečný výhled na celou Šumavu. Za jasného počasí bývá vidět až do Bavorska.

Druhým okruhem je Východní věž. V tomto okruhu mohou turisté nahlédnout do podsklepeného purkrabství.

Okolí hradu

Hrad leží v snad nejkrásnějším koutu České republiky – na Šumavě. V oblasti Šumavy se nachází velké množství různých chráněných oblastí a naučných stezek. Jednu z nich je možné najít i v okolí hradu Kašperk. Tato stezka je dlouhá 19,5 km a nazývá se Stezka strážců hranice. Pokud se po ní vydáte, navštívíte kromě hradu Kašperk i Amálino údolí, Kašperské Hory nebo vísku Řetenice.

Hlavním tématem stezky je historie ochrany hraniční oblasti jihozápadních Čech.

Pověst

Kašperk je považován za jeden z našich nejstrašidelnějších hradů. Straší tu prý stále bez ohledu na noční či denní dobu. Objevují se zde duše vojáků, padlých ve třicetileté válce. Na Kašperku se zjevuje i černý kůň s ohnivou ohlávku.

Protože měl Kašperk původně sloužit jako strážce rýžoviště, vypráví se ve spojitosti s ním také pověsti o hledačích pokladů. Velice známá je pověst o odvážném řezníkovi. Ten se jednoho dne vydal do Kašperských Hor na trh. Ale tehdy ve městě nesehnal nocleh a tak se rozhodl přespat na polorozbořeném Kašperku. Neměl ale klidnou noc. Kolem půlnoci se u něho objevil zarostlý stařec. Mlčky zavedl řezníka do podzemí a ukázal mu hromadu zlaťáků. Stařec

řezníkovi přikázal rozdělit zlatáky na tři díly. Řezník peníze tedy rozpočítal, až mu zbyla jedna mince. Tu nakonec rozdělil řeznickým nožem na tři části. Stařec byl s prací řezníka spokojen, třetinu peněz si nechal, třetinu dostal řezník a zbylou třetinu nechal stařec poslat městské chudině do Kašperských Hor.

Německé pověsti se zmiňují o přízraku ženy jménem Swiza. Prý je velice stará a žila již za pohanských dob. Nejčastěji je k vidění v ovčí kůži a s jeleními parohy na hlavě. Pokud se Swiza zjeví, je to předzvěst nemocí a pohrom.

Další pověst se týká Čertovského lesa. Tento les se rozkládá západně od Kašperských Hor a od jihozápadu sousedí s Kašperkem. Podle starých německých pověstí se v něm objevovali nebezpeční ďáblové a nedoporučovalo se do něho chodit za tmy.

Zajímavost

Jak už to bývá, je skoro každý hrad nebo zámek v Čechách spojen s natáčením nějakého filmu nebo pohádky. V případě hradu Kašperk je možné jmenovat třeba pohádku Anděl páně, která byla natočena režisérem Jiřím Strachem v roce 2005.

Jindřichův Hradec

„Hrad i zámek“

Poloha : přímo ve městě Jindřichův Hradec

Majitel : ČR

Délka prohlídky : 45 – 50 minut

Otevírací doba :

Adamovo stavení

duben, říjen	denně mimo pondělí	10:00– 16:00
květen, září	denně mimo pondělí	10:00 – 17:00
červen - srpen	denně mimo pondělí	9:00 – 17:30

Gotický hrad

duben, říjen	zavřeno	
květen, září	jen soboty a neděle	10:00 – 17:00
červen - srpen	denně mimo pondělí	9:00 – 17:15

Apartmány 19. století

duben, říjen	zavřeno	
květen, září	zavřeno	
červen - srpen	denně mimo pondělí	9:00 – 17:15

Černá věž

duben, říjen	zavřeno	
květen, září	jen soboty, neděle a svátky	10:00 – 16:00
červen - srpen	denně mimo pondělí	10:00 – 16:30

Na všech prohlídkových trasách, kromě Černé věže, budete doprovázeni průvodcem.

Kontakt :

Kastelán : PhDr. Václav Bis

Adresa : Státní hrad a zámek

Dobrovského 1/I

Jindřichův Hradec

377 01

Telefon : 00420 384 321 279

E-mail : zamek@j-hradec.cz

Web: www.zamek-jindrichuvhradec.eu

Historie

Státní zámek Jindřichův Hradec je považován za jeden z největších zámků České republiky. Podle statistických údajů je Jindřichův Hradec na základě své rozlohy třetí největší v České republice. Hned po Pražském hradu (délka 570 m, šířka 130 m) a Českém Krumlově. Rozloha Jindřichova Hradce činí 3,5 ha.

Zámek Jindřichův Hradec se stal v roce 1996 národní kulturní památkou a je zapsán na seznamu UNESCO.

Jindřichův Hradec byl v písemných pramenech zmíněn poprvé v 10. století. Tehdy na místě dnešního zámku stávalo opevněné hradiště. Bylo založeno na kopci nad soutokem Hamerského potoka a řeky Nežárky.

Na začátku je důležité poznamenat, že Jindřichův Hradec byl od svého založení jedním z nejdůležitějších center oblasti jižních Čech. Byl centrem hospodářským, kulturním i politickým. To znamená, že kdo byl pánem na Hradci, byl pánem poloviny jižních Čech i části Rakouska.

Na počátku 13. století bylo hradiště přestavěno na hrad. Stavba je spojena s rodem Vítkovců. Prvním z nich v Hradci byl Jindřich. Snad po něm má dnešní zámek jméno. Pánové z Hradce zůstali na zámku až do roku 1604. Za jejich působení na Hradci byl původní hrad postupně přestavěn na zámek. Nejvýznamnější přestavba se uskutečnila ve druhé polovině 16. století. Tehdy zámek spravoval Adam II. z Hradce a právě na jeho přání proběhla přestavba podle vzoru italské renesance. Řídil ji Baltazar Maggi a bylo během ní vybudováno Adamovo stavení i Rondel. Dalo by se říci, že tato přestavba dala Hradci dnešní podobu.

Osud Jindřichova Hradce je velmi úzce spojen s osudy Červené Lhoty. Za první příklad je možné považovat Viléma Slavatu z Chlumu a Košumberka, který byl pánem na Červené Lhotě a po svém sňatku s Lucií Otýlíí z Hradce se stal i

pánem v Jindřichově Hradci. Jejím dědictvím získal totiž Vilém Slavata v roce 1604 hradecké panství. Rod Slavatů zůstal v Hradci téměř 90 let.

Dalším významným majitelem hradeckého panství byl rod Černínů z Chudenic. Černínové žili na Hradci od roku 1693. Během vlády Černínů v Jindřichově Hradci byly uskutečněny další přestavby zámku. Poslední významné opravy proběhly na počátku 20. století. Přestavbu řídil Humbert Walcher z Moltheimu. Černínové na zámku setrvali až do roku 1945. Tehdy jim byl zámek na základě Benešových dekretů odebrán.

Osudy rodiny Černínů jsou spojeny nejen s jindřichohradeckým panstvím, ale také s již zmiňovaným zámkem Červená Lhota. Poslední majitel Jindřichova Hradce Eugen Černín se oženil s Fanny (Františka) Schönburg-Hartensteinovou a stal se tak švagrem Johanna Schönburg-Hartensteina, kterému tehdy (na přelomu 19. a 20. století) patřila právě Červená Lhota. Propojenost obou zámků lze vyčíst také z toho, že na obou zámcích působil stejný architekt, kterým byl Humbert Walcher z Moltheimu.

Expozice

Na zámku Jindřichův Hradec je možné navštívit celkem 4 různé expozice. První z expozic je Adamovo stavení. Nachází se v prvním patře renesančního křídla, které bylo postaveno v 16. století. Během prohlídky této trasy projdete 10 pokojů a zámecké arkády, kde trasa končí. Pokud ale navštívíte Adamovo stavení v době od června do srpna, podíváte se i do hudebního pavilonu, zvaného Rondel. Jako jednu z nejzajímavějších částí této prohlídkové trasy je možné jmenovat Rožmberskou chodbu. Je pojmenovaná podle portrétů Rožmberků, které zde kdysi visely. V současné době jsou v chodbě k vidění jen dva z nich. Na prvním je vyobrazen Petr Vok. Na druhém obrazu je snad nejznámější členka rodiny Rožmberků – Perchta (zřejmě 1429 – 1476).

O Perchtě z Rožmberka se nejen na Jindřichově Hradci, ale i v jiných bývalých rožmberských zámcích nesou legendy. Osud této dámy byl velice smutný. Jako velice mladá byla proti své vůli provdána za Jana z Lichtenštejna, se kterým ji

ale šťastné manželství nečekalo. Její manžel i jeho matka jí velice ztrpčovali život. O tom se můžeme dočíst z Perchtiny soukromé korespondence, která byla adresována jejímu bratrovi. V dopisech bratra žádala o pomoc a záchranu před Janem z Lichtenštejna. Perchta z Rožmberka je považována za Bílou paní, která se zjevovala a prý i dnes zjevuje na rožmberských zámcích v jižních Čechách – Jindřichově Hradci, Rožmberku, Telči a Českém Krumlově. Pokud se zjevila a měla bílé rukavičky a k tomu se usmívala, znamenalo to pro zámek štěstí. Když měla červené rukavičky, předpovídala požár a pokud měla na ruku rukavičky černé a ve tváři smutek, bylo to znamení smrti nebo nějakého neštěstí.

V Adamově stavení si mohou návštěvníci hned v první místnosti prohlédnout portrét Jáchyma a Zachariáše. Jedná se o kopii, jejíž originál se nachází na zámku Červená Lhota. Tuto kopii namalovala Fanny Černínová, rozená Schönburgová. Jáchym a Zachariáš jsou vyobrazeni ve věku tří let a roku a půl. Originál tohoto obrazu byl součástí triptychu, ke kterému náležely ještě další dva obrazy. Prvním z nich byl obraz rodičů chlapců, Adama I. a Anny z Rožmitálu, který je dnes ve sbírkách zámku v Telči. Druhým byl portrét sester chlapců, který dosud nebyl nalezen.

Druhou prohlídkovou trasou v Jindřichově Hradci je Gotický hrad. Zde je možné vidět nejstarší části hradu, které byly postaveny ve středověku. Během prohlídky se návštěvník podívá do Černé kuchyně, která je spojena s rozdáváním sladké kaše chudým lidem. Tato kaše se rozdávala každý rok na Zelený čtvrtek. Jindřichohradecká kuchyně každoročně ožívá v době adventu, kdy je na dva dny otevřena.

Třetí prohlídkovou trasou na zámku jsou Apartmány 18. a 19. století. I během této prohlídky je možné podívat se do Rondelu (hudební pavilon), postaveného v letech 1591 – 1596 (tedy v době Adam II.). Návrh stavby Rondelu pro Adama II. zpracoval italský architekt Baltazar Maggi. Hlavním stavitelem Rondelu byl také Ital Giovanni Mario Faconi. Pavilon byl určen především k reprezentaci a pořádání koncertů, jejichž organizace v Rondelu byla do detailu proplánována. Hudebníci, kteří nepatřili ke „smetánce“ a tudíž neměli mít do Rondelu přístup, hráli ve sklepě Rondelu. Ze sklepa vedl do Rondelu úzký otvor. Ten zakrývala

tenkostěnná bezedná váza, která přenášela zvuk ze sklepa k posluchačům. Takto se Rondel používal až do roku 1773, kdy byl poškozen požárem. V 19. století se budova upotřebila jako spižírna a později i jako maštal. Svou dnešní podobu získal Rondel v roce 1990.

Kromě Rondelu můžete na trase C vidět i portréty lovecké psí smečky jednoho z majitelů Jindřichova Hradce – Františka Josefa Černína.

Také je možné navštívit Černou věž. Je to jedna z nejstarších staveb zámku. Sahá do výšky 32 metrů a během výstupu na ni je nutné zdolat 149 schodů.

Okolí zámku

Zámek se nachází přímo ve městě. Z jedné strany je chráněn rybníkem Vajgar. Poloha zámku je příhodná především pro turisty, kteří chtějí navštívit nejen zámek, ale i další architektonické památky, kterých je v Jindřichově Hradci skutečně mnoho.

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo podat co nejobsáhlejší informace o jednotlivých zámcích a hradech v jižních Čechách. U každého zámku nebo hradu jsem zmínila nejen jejich historii a architektonický vývoj, ale i otázku vlastníků a expozic objektů.

Při zpracovávání popisů architektonických památek jsem vycházela především z mých návštěv hradů a zámků. Některá z míst jsem, díky jejich nádheře a zajímavosti, navštívila i opětovně. Na zámku Červená Lhota jsem si vyzkoušela i práci průvodce.

Kromě informací, které jsem získala návštěvami objektů, jsem k práci použila i tištěné zdroje a také aktuální údaje z internetu.

V příloze se nacházejí fotografie hradů a zámků, pořízené během mých návštěv, ale i fotografie z internetových stránek.

Резюме

Моя бакалаврская работа посвящена замкам и градам (укреплённым феодальным замкам), находящимся в Южной Чехии. Нужно сказать, что в этой области Чешской Республики их очень много, поэтому в рамках данной работы невозможно описать все. По этой причине я выбрала только 5 следующих: Червена Лгота, Кашперк, Звиков, Боротин и Йиндржихув Градец.

В главах, посвящённых каждому конкретному замку я писала, например, об истории. Прежде всего, когда замок был впервые упомянут в письменных источниках, каким хозяевам он принадлежал. Далее я писала об экспозиции, т. е. что же можно увидеть в каждом из выбранных замков. К повествованию о каждом замке добавлены легенды.

Информацию о замках и градах я получила из книг и сайтов, которые указаны в приложении к моей работе. Кроме того я посещала приведённые замки и в одном из них летом работала.

В приложении помещены фотографии замков и градов, относящиеся ко времени посещения вышеуказанных памятников.

Bibliografie

Tištěné zdroje:

David, Petr – Soukup, Vladimír: Za strašidly na hrady a zámky. Ikar 2005.

Dvořáček, Petr: Putování po hradech a zámcích. Fontána 2000.

Dvořáček, Petr: 100 hradů a zámků. Olomouc 2001.

Koblasa, Pavel – Kovář, Daniel: Panská sídla jižních Čech. České Budějovice 2003.

Nováková, Marcela a kol.: Hrady a zámky v Čechách, na Moravě, ve Slezsku. Olympia Praha 2005.

Pavel, Josef: Pověsti českých hradů a zámků. Nakladatelství XYZ 2004.

Internet:

<http://www.borotin.cz>

<http://hradkasperk.cz/>

<http://www.hrad-zvikov.eu/>

<http://tabinfo.blog.cz/0802/selmbek-a-borotin>

<http://www.travelguide.cz/cz/turistika/zriceniny-a-hradby/zricenina-borotin>

<http://vltava.logout.cz/so-solenice.html>

<http://www.zamek-cervenalhota.eu/>

<http://www.zamek-jindrichuvhradec.eu/>

<http://www.zvikovskepodhradi.cz/hradzvikov.html>

Veškeré přílohy jsou z archivu autorky bakalářské práce. Pouze přílohy na stranách 4, 8, 11 a 12 jsou převzaty z internetových stránek:

www.zamek-cervenalhota.eu (str. 4)

www.mesta.turistik.cz/borotin-utabora.htm (str. 11)

www.vcervinka.superhosting.cz/borotin/borotin.php (str. 12)

www.wikimedia.org/wiki/Category:Castle_in_Jindřichův_Hradec (str. 8)

Dokumentární přílohy

Seznam příloh

- 1) Červená Lhota – pohled od zámeckého parku
- 2) Červená Lhota
- 3) Červená Lhota – část depozitáře v 2. patře zámku
- 4) Červená Lhota – zima
- 5) Zvíkov
- 6) Zvíkov – kamenické značky na Hlízové věži
- 7) Zvíkov – nádvoří
- 8) Jindřichův Hradec
- 9) Jindřichův Hradec – arkády
- 10) Jindřichův Hradec – nádvoří
- 11) Borotín – pohled od městyse Borotín
- 12) Borotín – zadní část hradu
- 13) Kašperk – Západní věž
- 14) Vyobrazení Karla IV. na Kašperku
- 15) Kašperk – Východní věž

1) Červená Lhota – pohled od zámeckého parku

2) Červená Lhota

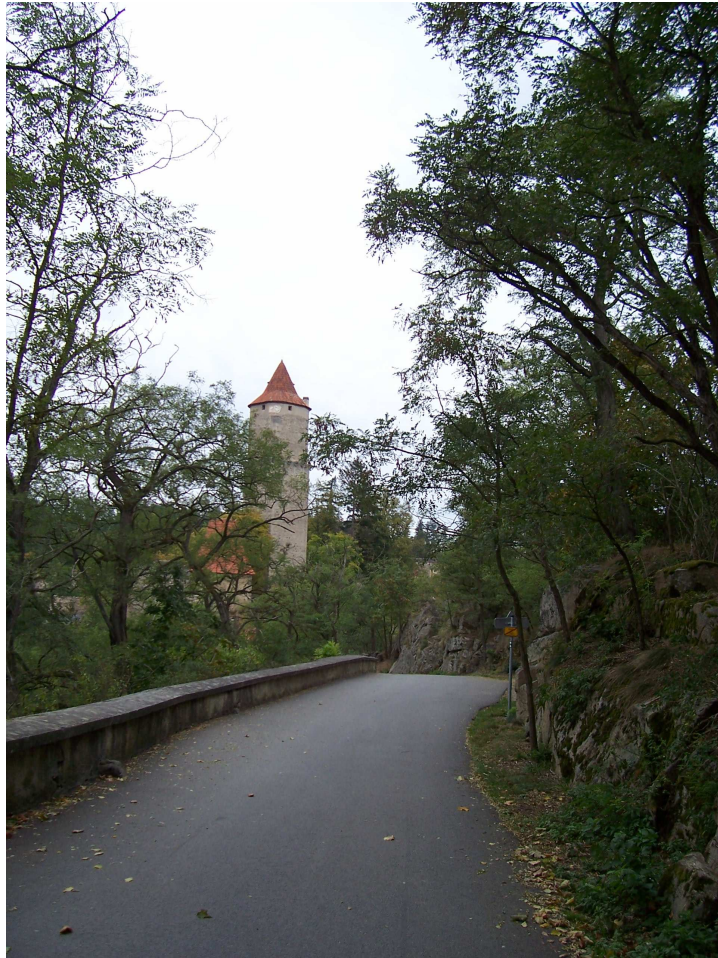
3) Červená Lhota - část depozitáře v 2. patře zámku

4) Červená Lhota – zima

5) Zvíkov

6) Zvíkov – kamenické značky na Hlízové věži

7) Zvíkov – nádvoří

8) Jindřichův Hradec

9) Jindřichův Hradec – arkády

10) Jindřichův Hradec – nádvoří

11) Borotín – pohled od městyse Borotín

12) Borotín – zadní část hradu

13) Kašperk – Západní věž

14) Vyobrazení Karla IV. na Kašperku

15) Kašperk – Východní věž

